

Oppgave 1 (vekt 60%)

- a) EU har diskutert muligheten for en maksimalpris på kjøp av gass. Dette innebærer at ingen av landene skal betale mer enn denne maksimalprisen når de kjøper gass. Anta at vi kan betrakte gassmarkedet som ett felles marked, uten kapasitetsbegrensninger i overføring, og med fullkommen konkurranse. Forklar hvordan prisen normalt bestemmes i et slikt marked, og hva som blir effektene av en maksimalpris.
- b) En stor del av tilbudet av gass i Europa kommer fra Russland. Russland har truet med å stanse disse leveransene. Forklar hvilke effekter et slikt kutt i tilbudet kan få i markedet, og hvordan effektene avhenger av forhold på tilbuds- og etterspørselssiden.
- c) Norge eksporterer gass, olje og strøm. Siden strømprisene har vært svært høye en periode har enkelte tatt til orde for at vi burde stanse eksport av strøm for å senke strømprisene for norske forbrukere og bedrifter. Tidligere har enkelte også argumentert for at vi burde selge bensin billig i Norge siden vi har rikelig med olje. Hva vil du som samfunnsøkonom si til disse forslagene? Drøft både effektivitetseffekter og fordelingseffekter.

Oppgave 2 (vekt 40%)

En bedrift har monopol i et marked. Det er store faste kostnader (B) i produksjonen, i tillegg til en konstant kostnad (c) per enhet som produseres.

- a) Monopolet ønsker størst mulig overskudd. Forklar ved hjelp av en figur hvordan monoopolet da vil fastsette pris og omsatt mengde, og vis på figuren hva som blir monoopolets overskudd.
- b) Forklar ved hjelp av figuren hva som ville være den samfunnsøkonomisk optimale produksjonen, hva det samfunnsøkonomiske overskuddet ville være for dette produksjonsnivået, og hva monoopolets overskudd ville være.
- c) Kan det være samfunnsøkonomisk lønnsomt å produsere i et marked selv om et privat monopol ikke kan drive med overskudd?